Ч. 229 (11.520). Львів, вівторок 15. жовтня 1929. [illegible] Рік XLVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 143.322. Адреса для телеграм: „Діло", Львів. Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 5·00 зол. За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 3 шв. фр., Чехословаччині 20 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні: 29-26. В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

Громадські бюджети.

Львів, 12. жовтня 1929.

Небавом в наших громадах розпічнеться складання бюджетових прелімінарів. Згідно з постановами обовязуючого закону (з 1866 р.) начальник громади обовязаний скласти прелімінар бюджету у видатках і прибутках громади та її підприємств разом з річними рахунками. Заки прелімінар бюджету буде предложений громадській раді до розгляду, повинен він бути сперш — щонайменше протягом 14-днів — виложений в громадській канцелярії до перегляду членами громади. Кожний член громади має право подати на письмі свої замітки щодо цілости бюджету та його поодиноких позицій. Зновуж громадська рада має обовязок взяти ті замітки на увагу при розгляді бюджету. При тому годиться зазначити, що бюджетові засідання громадської ради є все явні і доступні для всіх членів громади.

Обовязком усіх наших громадян є звернути спеціяльну увагу на громадські бюджети й допильнувати їх правильного і законного ходу. Кожний свідомий громадянин повинен зацікавитися громадським бюджетом, перевірити його подрібно, поробити свої замітки на письмі та своєю приявністю на бюджетовому засіданні ради слідкувати за бюджетом, щоби він був ухвалюваний згідно з вимогами і потребами громади, а не якогось гуртка людей.

Попередніми літами, за часів славетної комісарщини і призначуваних згори прибічних рад, а навіть в останніх двох роках, наші громадські бюджети не були нормальними. У бюджетових видатках часто можна було зустріти позиції, вставлені під впливом посторонніх чинників або повітових рад, які не мали ніякого відношення до громади. Звичайно були це видатки на всякі польські національні цілі. Право бюджетування є самостійним правом громади, на яке ніхто не повинен мати рішаючого впливу — крім самої громади. Повітова рада є тільки органом надзірним і контрольним. Громада — згідно з вимогою § 70. громадського закону, крім нормальних видатків, мусить вставити в бюджет належитости, які вона є обовязана заплатити чи то на основі закону, чи присуду, чи документу, що законно має екзекуційну силу. І лише тоді, колиб громадська рада не вставила в бюджет таких належитостей, має право й обовязок зробити це повітова рада, накладаючи на їх покриття додатки до податків.

Попередніми літами під впливом і натиском посторонніх чинників викочувано зі злиденного українського села значні грошеві суми на польські національні цілі, не говорячи вже про віддачу комісарами і прибічними радами громадських площ під будову косцюлків, каплиць, людових домів то-що.

Тепер крайна пора подумати про себе, про культурний й господарський рівень українського села, про його культурні й господарські установи. До обовязків громади у власному крузі ділання належать не тільки справи, подрібно вичислені в § 27. закону з 1866 р., але також справи, що безпосередньо дотикають інтересів громади. А до них належать справи культурні й господарські. Громадська рада та всі свідомі громадяни, складаючи бюджет, не повинні забувати про допомогу тим установам, що дбають про піднесення культурного й господарського рівня громади, про допомогу читальні „Просвіти" (на бібліотеку, аматорський гурток, хор, оркестру), „Рідній Школі" (на курс для неписьменних, захоронку, діточий садок, гімнастично-пожарним і спортовим організаціям („Сокіл", „Луг", пласт), „Сільському Господареві" (на поширення своєї діяльности, на досвідні поля, виклади то-що). Громадська рада повинна памятати про допомогу тим установам, що мають загально-національний характер, що підносять культуру душі і тіла, що спомагають хліборобську організацію. Допомога громад повинна обіймати чи то місцеві установи й кружки, чи філії, чи централі. Бо справа духової й матеріяльної культури є справою всього народу.

Не виключене, що повітові ради, як це бувало в останніх роках у багатьох повітах, будуть скреслювати бюджетові вставки на наші культурні й господарські справи, на наші національні установи. Та це не повинно нас зупиняти від використання свого права. Проти скреслень повітових рад треба негайно робити відклики до вищих інстанцій, домагаючись втримання діючої сили законних постанов.

На всякий випадок справи громадських бюджетів та їх широкої змістовости не спускаймо з ока. Пошануймо себе самих, а тоді й інші будуть нас шанувати.

Сила пропаґанди і реклями.

Один добродій, знаний у нас ширше з участи в громадянському житті, питав раз в розмові, яка є ріжниця між Ревізійним Союзом і Центросоюзом. Таке питання здивувало мене, бо як може не знати цього людина, що піднялася відповідальности за належне зорганізування свого повіту. Це дало мені притоку до розмов з іншими людьми на тему ріжниці між Центробанком і Земельним Банком, Сільським Господарем і Центросоюзом, „Просвітою" і „Рідною Школою", чи як виглядає устрій цієї або тієї установи, що у нас вже є і чого ще нема і показалося, що є у нас люди, які знають багато з життя інших держав, народів, та не знають свого середовища, серед якого і коштом якого зростали і живуть. А незнане є чуже, неінтересне, хоч і близьке. Є у нас люди, що вміють жити у власному середовищі чужинцями, напр. живуть цілими роками при тій самій вулиці при якій є музей і вони не оглядали його, зате знають прекрасно музей у Липську чи Монахові.

А яка цьому причина? Можна говорити про байдужість, можна найти багато інших причин, бо і є їх багато. Але забуваємо за одну, а саме за недостачу самореклями з боку наших підприємств і установ. Наша вдача каже твердити, що не любимо реклями, бо це заносить крикливістю, самохвальбою. Нам видається самозрозумілим, що коли ми щось робимо, чи чимось торгуємо, то інші повинні знати про те без нашої пропаґанди і корисно оцінити. У нас є ще переконання, що напр. читальня Просвіти чи кооперація не потребують реклями. А це є великою помилкою, бо пропаганда, реклама творить нині в світі у розгарі господарського і взагалі культурного життя дуже поважний чинник поводження. Кулідж, один з найбільших творців американського господарського життя і бувший президент Зл. Держав сказав уступаючи з президентури ось такі пропамятні слова: „американська продукція здобула собі домінуюче в світі місце головно через масову продукцію. Ця знов є можлива лише тоді, коли має масовий попит. А попит зріс у нас майже виключно через розповсюднену реклю́му".

Про те, як зрозумілими є ці слова в Америці, свідчать там видатки на рекляму. Вони направду великанські, бо виносили в 1927 році 1502 міліонів долярів, при чому 690 міліонів долярів пішло на ґазетну рекляму, 400 міл. на афіші, 210 міл. на ілюстровані видавництва, 25 міл. на рекляму в театрах і кінах, решта іншою дорогою, як напр. світляні образи на небі, то-що. Додати належить, що тут не враховані комівояжери. А комівояжер є нині в Америці не лише пропаґатором купна-продажі товару, але й виступає як інформатор, дорадник, помічник для купуючого. Комівояжером може бути не лише вишколений як слід знаток людських уподобань, звичаїв, а тим більше товару і його вартости. Він мусить вміти звернути увагу саме на вартість і способи ужиття, заінтересувати. Він є немов би учителем товарознавства. Ось напр. фабрики рільн. машин закладають у рухливіших осередках репараційні варстати хліборобського приладдя, а при них менші склади дають свої машини на пробу, приймають до себе на безплатну практику хлопців хліборобів до науки в обслузі власних машин, а цього роду курси мають велику фреквенцію. І хоча фірма має кошти, то не жаліє їх, бо через таку пропаґанду своїх виробів має збільшення збуту, а тим самим й доходів. При тім треба зазначити, що штука пропаґанди, реклями є нині свого рода мистецтвом.

Способи пропаґанди є такі ріжноманітні, що годі нераз передвидіти, чим зверне на себе завтра увагу книгарня, церковна громада, освітнє товариство, а щож говорити про промислові купецькі чи банкові інтереси. Обслуга рішає про побіду в конкуренції. Хто знає, що покупець вдоволений з купна, той знає також, що придбав собі його й на будуче, а це нині найбільша штука. Для пропаґанди і реклями творяться спеціяльні бюра, нині невідступні товариші фабрик і купецьких фірм. Є це в більшости акційні підприємства, яких розвиток і попит за їх акціями залежний від якости допомоги фірмам. Донедавна ця пропаґанда була крикливою, часто неправдива. Та фірми побачили скоро, що на цьому виходить зле. І тому саме конґрес реклямових підприємств репрезентований представниками з 39 амер. стейтів вирішив ще в 1911 році, що: „правда в реклямі". І нині рекляма сталася там не криком а реґуляцією оборотів і то так для нутра краю і для заграниці. Її вплив на розвій життя, а головно на закордонних ринках був так великий, що до нині інвестувала Америка на підприємства в світі, почавши від 1920. року коло 40 міліярдів долярів, а приблизні річні обороти товарові внутрі Злучених Держав виносять тепер коло 50 міліярдів.

По війні не остала позаду Америки ні Анґлія ні Німеччина, бо й вони зрозуміли, що рекляма в господарському життю це те саме, що мотор в самоході, їжа в людському тілі. Про те, як поважно трактується пропаґанду в Анґлії, може свідчити факт, що на світовім конґресі для реклями і пропаґанди в Вемблей у 1924 році взяв участь навіть анґлійський наслідник престола і тоді сказав він ось що: „Якщо ваші змагання увінчаються успіхами, то ви причинитеся у великій мірі до розвязання неодного з тих проблем, перед якими стоїть нині світ".

А коли відбувався в останніх часах такий самий світовий конґрес у Берліні, то державний канцлер д-р Лютер назвав у своїй промові рекляму новою міжнародньою мовою, в якій говорить кожний нарід своєю мовою і зложив „цій новій могутності-реклямі низький поклін". Німці використовують тепер найкраще з усіх європейських країв досвіди Америки щодо реклями та пропаґанди, щодо модернізації продукції та продажі. Рекляма нині у німців дуже сильно зорганізована, чи то при допомозі окремих організацій продажі, чи через самі продукційні централі.

Годі розводитися довше над цим питанням в тій статті. Світова література багата і в цьому напрямі. Нині лише хочу звернути увагу на цю галузь, бо маю переконання, що коли у нас неодно не йде, коли багато зпоміж нашої інтеліґенції необізнаних як слід з нашими установами, з їх життям, організацією і вартістю, коли є багато недовірків у те, що і в нас госп. життя йде вже по належному шляхові, то поважною виною цього є брак належної реклями саме з боку цих приватних підприємств чи суспільних установ. Відси й виходять у нас нераз такі самопевні навіть публичні твердження, немов то товар у нашій кооперації є задорогий, та що люди наші купують його лише з патріотизму, відси й причина, що багато людей обдурених того рода протиреклямою, стоять ще осторонь від своєї рідної кооперації чи інших установ, шукають у чужих духової і матеріяльної поживи.

Безумовно корисним було би в те, якщо наші господарські суспільні та культурні установи по-

дбали би про спеціялістів у реклямі, а при доброму наведенні діла успіхи реклями не далиб на себе довго чекати.

М. Творидло.

Напередодні виборів.

Розтіч і замішання. — Кандидатська листа христ.-народньої партії. — Соц.-демократи й Яцко Остапчук. — Пригадка на адресу молоді.

Вибори на Закарпатті за плечима. Вже неповних два тижні ділить нас від хвилі, коли горожани Закарпаття виборчою карткою висловлюватимуть свої бажання і змагання, національні й соціяльні. Тільки неповні два тижні, а ми ще й сьогодні не маємо виразної картини виборчої ситуації. Єдине, що характеризує стан справ на Закарпатті напередодні виборів, це розбиття, розпорошення всіх розпорядних сил. На виборчу акцію на Закарпатті непереможний вплив мають чужосторонні й чужоплемінні чинники: чеські, мадярські, навіть російсько-еміґрантські. Вони й кермують всією виборчою акцією при допомозі філіяльних партій та підставних людей.

Як подає „Свобода", християнсько-народня партія (філія чеської людово-клерикальної) устійнила свою кандидатську листу. На парляментській листі перше місце займає о. Августин Волошин, опісля йдуть д-р Михайло Бращайко, адвокат в Ужгороді, Дмитро Кобулей, начальник стації в Пасіці, Яцко Павло, учитель в Ужгороді, Ілько Сикура, господар у Старім Давидкові, д-р Микола Долинай, лікар в Ужгороді, Іван Галмай, господар у Севлюші, Андрій Ворон, учитель в Рахові та Михайло Небесник, господар у Дравцях. Сенатська листа обіймає такі прізвища: Юра Шутко, учитель в Хусті, о. Михайло Шуба, декан в Страбичові, Іван Грига, господар у Вел. Верецьких, Федір Талабира, залізничник у Королеві та Іван Шпак у Зарічу.

Як бачимо, на правдоподібний один мандат христ.-народня партія не пожаліла кандидатів.

В соц.-демократичній партії, яку репрезентував досі чех Нечас, наступила розтіч. Чехи й далі обстоюють, щоби на першому місці був поставлений чех. Це викликало опозицію українців, яка може довести до роздвоєння в партії. Найбільшим ударом для партії є виступлення з неї напередодні виборів старого партійного діяча, б. посла до австр. парляменту з Галичини Яцка Остапчука. В останньому числі „Свободи" зустрічаємо його заяву, в якій читаємо:

„З огляду на відносини, пануючі від довшого часу в партії соц.-дем. на Підкарпатській Руси, я уважав за відповідне усунутися від чинної участи в житті тої партії, чекаючи, що ачей ті відносини зміняться і поправляться. Але позаяк я переконався, що воно не йде до ліпшого і що події, при котрих були поставлені кандидатури до виборів до парляменту і сенату доказали, що ті відносини ще більш загострилися і погіршилися, я рішився лишити ряди т. зв. соц.-дем. партії Підкарпатської Руси, бо не хочу своєю участю як член управи і як член партії поносити відвічальности за дальші наслідки цих відносин".

Куртяківці йдуть до виборів з „Русскім Соєдіненієм" (філія крамаржівців). Перше місце на їх листі займає Куртяк, друге Фенцик, а за третє йде боротьба. Правдоподібно буде ним мадяр д-р Пішта.

Інші партії поминаємо, бо з газет важко собі зясувати дійсного стану передвиборчих справ. На всякий випадок не добром воно пахне. Коли поляки на чеському Шлеську, не вважаючи на свою малочисельність, вспіли створити суцільний виборчий фронт, і певне осягнуть поважні успіхи, то наші закарпатські земляки розбиті на дрібні, до тогож несамостійні партійки, не можуть сподіватися поважніших успіхів.

Вже давніше апелювали ми до національної молоді Закарпаття, щоби вона використала виборчий час щонайменше для пропаґанди української ідеї в широких масах. Сьогодні доводиться нам пригадати той апель. Колиб молодь його здійснила, то це був би мабуть єдиний позитивний вислід виборів.

Зїзд славянських фільольоґів у Празі.

(Допис з Праги.)

Прага, 8. жовтня 1929.

У доповненні до першого допису про зїзд славянських фільольоґів у Празі посилаю додаткові інформації про цей зїзд та його учасників. Спершу брало в зїзді участь 460 учасників, тепер є їх уже 600. Українців є на зїзді 27, а саме: проф. Біднов (Прага), проф. Л. Білецький (Прага), д-р Брик Іван (Львів, від Н. Т-ва ім. Ш.), Бузук (проф. білоруського університету в Минську), Конст. Чехович (Берлін), Дмитро Дорошенко (Берлін), Володимир Дорошенко (Львів, Н. Т-во ім. Шевченка), Греголинський Дмитро, Наум Калюжний (радник більшов. посольства у Празі), д-р Колесса Олекс. (Прага), д-р Філярет Колесса (Львів, Н. Т-во ім. Шевченка), Любинецький Мирон, Огієнко Іван (Варшава), Омельченко Григорій (Прага), Німчинів (делеґат Укр. Акад. Наук з Києва), Пилипенко Сергій (делеґат Укр. Академії Наук з Києва), Панкевич Іван, Січинський Волод. (Прага), д-р Сімович Василь (Прага), Славінський Максим (Прага), Стоцький Роман (Варшава), акад. Степан Смаль-Стоцький (Прага), Сірополко Степан (Прага), акад. Студинський Кирило (Львів, Н. Т-во ім. Ш.), Студинська Леонтія, Зайцев Павло, Зілинський Іван. Д-р Свєнціцький Іларіон наслідком недуги не приїхав. Делеґати Української Академії Наук Пилипенко і Німчинів приїхали щойно вчора.

З Польщі приїхало на зїзд всього 48 осіб, в тім 11 українців. З поміж українців будуть виголошувати наукові реферати такі учасники: Леонід Білецький, Ол. Колесса, Філярет Колесса, Ів. Панкевич, Стоцький Степан, Огієнко, Сімович і Зілинський. Заповіли реферати, але не приїхали д-р І. Свєнціцький і проф. Сінявський (з Харкова). У збірнику в память Добровського надрукована стаття д-ра І. Брика. Отже українських рефератів разом зі статтею д-ра Брика є 11. Польські делеґати виголосять теж 11 рефератів, а всіх їх бере участь у зїзді 37. На секціях зїзду українці промовляють по українськи, так що українська мова має повне право горожанства на зїзді.

Прибули на зїзд і делеґати давного галицького москвофільства, а саме Юліян Яворський і Дм. Вергун. Перший з них виголосив реферат про Закарпаття.

З учених чужинців, приятелів нашого народу, беруть у зїзді участь: проф. Мазон і Мартель з Парижа, Фасмер з Берліна і Майер з Мінстера. Проф. Майер викладає на університеті в кожному курсі про Україну й її фолькльор.

Чеські „Народні Лісти" зпід прапору москвофіла Крамаржа дуже невдоволені з участи українців, зокремаж не можуть перетравити, що на святочному засіданні промовляв українець тоді, коли на томуж засіданні не допущено до слова представника російської еміґрації. Чехи витають на зїзді дуже остентаційно французів, очевидно з політичних мотивів, менше поляків. Гостинність чехів велика, але вона дуже колідує з науковою роботою зїзду. Вчора відбулося велике принятгя учасників зїзду на бенкеті, влаштованім містом Прагою. На бенкеті промовляв представник Української Академії Наук Пилипенко. На першому святочному засіданні промовлив від Російської Академії Наук не проф. Ґлязунов, а проф. Сакулін.

П. О.

Варшавська „За Свободу" пише про відкриття славянського зїзду в Празі між іншим, що на першому засіданні був нарушений загальний принцип виголошування привітів виключно від держав. „Вимок — пише „За Свободу" — зроблено для українця, що промовляв від Наукового Т-ва ім. Шевченка у Львові. Мабуть проф. Мурко

І. КАЛІЧАК.

З таборового життя.

ВИПЛАТА.

Ще не вибила на вежі Йозефівського ратуша друга година зполудня, як з бараків один за одним почали виходити таборити. За ними ніссся голосний тупіт ніг, перемішуваний з нерівним скрипотом долівки коридора, вічно засміченого і брудного, як жидівське підсіння.

Того дня виплачували для старшин побори. Тепер вони, виходючи, розмовляли між собою і прямували між горішні бараки. Старший віком ішов вільним, перетомленим кроком, а молодший в поспіху вбирав по дорозі рукав плаща і не міг до нього встромити руки. Спішився, бо не хотів бути останнім.

По головній, нерівно вишутрованій таборовій дорозі проходжувалися там і назад старшини в одностроях всілякого крою і ріжної барви. Деякі, свіжо виголені лиця ярко відбивали від тих, що наїжені щітиною, зраджували вік таборитів, нагадуючи передвчасну їх старість.

Найбільше глітно було перед таборовою канцелярією, бо там сотник Шаманек виплачував таборитам їхні побори.

Гурток вичікуючих кріпшав що-хвилі новими прихожими, що, здоровкаючися, ставали на боці і прислухувалися розмові. Палкіший не здержався, щоб і собі не кинути слова.

Четар Роздольський стояв на боці і робився нетерпеливим. Сам не знає, котрий раз уже дивився на чорні двері канцелярії і на її вивіску, що немоторними стовпчиками глумилася йому в очі. Переступаючи з ноги на ногу, щоб не поваляти лискучих, викривлених і полатаних черевиків у болоті, перескакував то з цегли на камінь, то з камінчика на мураву. Це виглядало здалека, начеб він танцював якийсь ритмічний танець.

Занятий такою роботою, дивився всеж таки час до часу на биту дорогу, чи перший не побачить сотника і скіряної торбинки під його пахою. Треба знати, що наш четар мав багато клопотів з нинішньою виплатою, бо гроші, що їх мав дістати, мали аж за багато призначення.

— Куплю — думав собі — чаю, цукру й папіросок і все минеться так, начеб у кишені нічого не було.

Крім того був у нього довг. Це не було щонебудь, бо цей довг почав його тепер тиснути й дошкулювати не на жарт. Одначе марнотратний четар йому не давався і старався про довг не думати. Але той довг таки пригадувався і кричав йому до вуха про старшинське слово і честь.

Четар шукав з цього виходу. Е! Вуйко Ліщинський почекає, а іншим не покажеться на очі і вони мусять рівнож чекати.

Про дальше не було коли Роздольському думати, бо сотник з грішми був в таборі. Четар згубився в натовпі і пхався за іншими, що вже чекали біля сотника.

В канцелярії неслася розмова, відзивався шуркіт ніг і здвоєний сухий кашель. Сотник сидів за столом, витягнув з торбинки гроші, зрівняв їх і поклав рядочком під руку. Прихожий приступав до стола і подаючи свій степень і назвище, починав шукати в списку своєї рубрики. Знайшовши, брав зі стола олівець і підписував одержану виплату.

Тими самими дверми виходили, то приходили все інші таборити. Прихожі звичайно мовчали. Дехто відчитував написи по стінах, що забороняли обман, лож і крадіж.

Хтось там за плечима жалувався, що якби не був у біді, то певно не йшов би по цю мізерну виплату, аби не читати написів, що палили більше як удар у лице.

— Поводяться тут — казав — з тобою, наче з не-людиною. А ти як таборит мусиш усе спокійно нести, начеб у тебе не було ні людського чуття, ні людської гідности.

Біля стола жалувався старшина, що не дістав харчового.

— Ви-ж були на відпустці й повинні знати, що побори й харчове вам не належаться, — говорив сотник Шаманек.

— Але я був тільки три дні — оправдувався таборит дальше...

— Товаришу! Не пхайтеся! — напоминав нетерпеливого хорунжий Гошовський.

— Мені ніяково чекати, оправдувався четар Дмитрів, кажучи, що їде до Пардубиць і спішиться, щоб не прийти за пізно на дворець.

— Як так, то прошу перед мене. Але на ноги не ставайте. В мене хорі.

— Як думаєте, пане сотнику? — питався інший на самім заді. Хочу, щоб харчове виплачували мені на руку. Хорую зі шлунком, болять зуби й не можу їсти таборової страви.

— Мабуть буде важко — відповів спочутливо сотник. — Тепер усе дуже строго. Треба йти до лікаря, до звіту, а після того знову до лікаря, котрий не знати чи признає вас хорим.

— Щож тут післати родині з нинішніх поборів? — бідкався високий четар другому. Жінка пише, що бідує з дітьми, бо не учителює. Сусіди казали, що забракло місця...

— Рятуйте тим, що маєте — радив поручник Лисий.

— Ходи щось випити — вабив четар Оробець свойого побратима. — З хати пишуть, що коло них біда, батько, з котрим я не бачився сім років, помер, суджена вийшла за іншого замуж... І таке воно, Ілю!

— Ет, забудь про все, Іванку — успокоював товариш. Знаєш чейже право природи? Люди мусять умирати і ця сама біда не може завсіди бути. А суджена? Їх багато. Дивись на поручника Стефанова! Хоч вилисів, то без судженої живе і каже, що з цим йому дуже добре.

І оба побратими пішли по виплаті туди, куди й богато інших.

В таборовій крамниці того дня весело скрипіли розтелішані двері. Клянцали своїм зіпсутим замком та начеб сміялися, що виплата, на котру таборити стільки чекали, [illegible] в крамниці.

(голова зїзду — Ред.) забув, що Львів находиться в Польщі і, що від Польщі виголошував привіт польський делегат. Незрозуміло, чому між українцями („За Свободу“ подає слово українцями в лапках. — Ред.) спинились саме на Т-ві Шевченка у Львові. Якби там не було, а виступ українського представника переповнив чашу терпиння... Численні російські професори, на чолі з акад. В. Н. Францевим, демонстративно покинули засідання в момент, як на трибуні появився українець. Рішили протестувати. Незвичайно осторожно зложений протест подали до президії зїзду. Деякі чеські ґазети його видрукували“.

Так „терпимо“ реаґує з того приводу кореспондент варшавської „За Свободу“.

Росія в Льондоні.

(Аристократія в торговлі. — „Русскій Дім“).

Під повищим заголовком містить Г. Попов у „Сандей Таймс“ з 8. вересня ц. р. статтю, з якою познакомимо й читачів „Діла“. В Льондоні дійсно заховалася Росія, не тільки в своїх представниках з найвищих рос. кругів, але як бачимо з їх пієтизму для признак минулого, і з пам'яткою віднови старої Росії. В домі Сабліна, бувшого царського дипльомата, в якім звичайно сходиться еміґрація і який тому названо „Русским Домом“, ще нині повіває на сходах царська хоругов, забрана з російської амбасади; вміщено в нім всі портрети царів, які давніше прикрашували салі амбасади, а навіть заховано як незвичайну реліквію двоголового царського орла.

Правда, щодо числа, то російська еміґрація не може рівнятися з еміґрацією в Парижі чи в Берліні. Там на сотки начислюють шоферів, звичайно бувших генералів або князів, кельнерів, кельнерок, нераз княжних, музиків та акторів — найправдоподібніше бувших старшин, або пань з найліпших родин. Все те романтики минулого, які при всякій стрічі затягнуть вам пісні „матушки Росії“. Чимало в Парижі та Берліні російських реставрацій, кабаретів, чаєнь.

В Льондоні інший добір еміґрації і дещо інші заняття. Шоферів, російських еміґрантів, тільки вісьмох. Правда, в Кенсіґтен провадить знамениту чайню бувший російський адмірал. Зате є тут члени царської родини. Велика кн. Ксеня Олександровна, сестра бувшого царя і кузинка англійського короля, живе у Вінзор в домі, який їй віддав англійський король до розпорядимости. Вона живе там в затишу зі своїм сином. Князь Григорій, син великого князя Константина, провадить гарний склеп внутрішнього прикрашення домів. Великий князь Димитрій жонатий з англійкою міс Емері, якій голова дому Романових надав з нагоди вінчання титул принцеси Глінської. Померший велий князь Михайло Михайлович, вуйко царя, що жив сорок літ в Анґлії, був жонатий з графинею Торбі і залишив сина Михайла, який є з професії маляром. Недавно цей маляр робив виставу своїх образів у Бонд Стріт. Дві дочки великого князя одружені в англійській аристократії. Принцесса Левен, дочка царського великого церемоніялмайстра, одружена з теперішним бурмістром (льорд майор) Льондону містер Стадім. Генеральша Лідія Кандиров замужна за сер Генрі Детердінґом. Велика російська танцюристка Тамара Карсавіна замужна за містер Генрі Брусом, бувшим британським висланником у Болгарії. Друга славна танцюристка Лідія Лопокова замужна за англійським економістом містер Мейнерд Кійнз. **(Keynes).** Багато пань занятих як модистки. Склепи мод мають принцеса Сумбатов, принцеса Марія Галіцін і принцеса Путятін. Князь Григорій є декоратором. Князь Володимир Галіцін має гарний склеп з антиками. Князь Трубецкой помагає жінці провадити склеп мод. Між росіянами, які живуть у Льондоні, є ще бувший царський міністр фінансів Барк; він є директором Англьо-Інтернаціонального Банку. Він добрий фінансіст і час до часу буває на приняттях в англійського короля. Князь Лобанов-Ростовський і граф Кляйнміхель також заняті в банках.

Видатне становище в льондонськім інтелектуальнім світі займає передовсім двох: це згадуваний вже князь Мірскій, літературний критик і барон Мейндорф, професор льондонського інституту економії, бувший віцепрезидент думи, а тепер знавець економічних і політичних проблем Сходу Европи.

В. Безушко.

Князь Карло вернеться в Романію.

„Адеверул“ повідомляє, що в Румунії рахується поважно з можливістю повороту бувш. насідника престолу Карла у Румунію. Премієр Маніу сказав, що уряд не буде противитися поворотові.

На східні теми.

В Єгипті „спокійно“.

Коли оголошено підстави проектованого англьо-єгипетського трактату, ціла европейська преса заінтересувалася ними й присвятила їм богато місця. Англійська преса, очевидно, поставилася дуже уважно до цього питання та заняла таке або інше становище до нього. В Єгипті спершу було глухо в справі трактатових пропозицій. Здавалось, що прибуття з европейської подорожи єгипетського короля Фуада І., та премієра Могамеда-Махмуда, мусить вплинути на вияснення ситуації й примусить прилюдну опінію висловитися щодо трактату.

Були сподівання, що король виступить в ролі медіятора, надіялися засадничих деклярацій уряду в справі привернення парляментарного життя в краю. Сподівання не здійснилися, — прилюдна опінія під проводом найважнішої опозиційної партії „вафд“, яка кермує всім життям країни, мовчить. По повороті на батьківщину, премієр дійсно зараз же виголосив велику політичну промову, аналізуючи значіння й користи проектованого трактату, кликав до згоди, але в справі виборів до парляменту нічого не сказав. У відповідь на це „вафд“ на великих зборах, у промові свого голови Мустафа Нагеса, заатакував сучасний диктаторський уряд Махмуда, ще раз висуваючи вимоги своєї партії в справі: уступлення сучасного уряду, місце якого мусить заняти безпартійний уряд для переведення виборів до парляменту, при чім вибори мусять відбутися на підставі істнуючої ординації. Тільки, пізніше в атмосфері спокою, та справедливости можна булоб приступити до розгляду англійських пропозицій.

Чому таку позицію займає „вафд“ в хвилі, коли дійсно належалоб висловитися в справі трактату, який має дати Єгиптові малощо не повноту внутрішньої й зовнішньої свободи? Отож між „вафд'ом і урядом Єгипту, ведеться боротьба не так за владу, як за провід опінією.

Чолова єгипетська партія, що мала віддана на своїх прапорах гасла цілковитої незалежности для Єгипту, що мала на своєму чолі Саада Заґлула Пашу, відомого в цілому світі борця за незалежність своєї батьківщини, який перший рішучо вимагав в 1918 році від Анґлії незалежности для Єгипту та був одиноким провідником новітнього єгипетського самостійницького руху, — партія, що слушно вважала себе за репрезентантку народу, опинилася перед фактом, що овочі її роботи химерна доля віддає в руки непокликаних осіб. Могамед-Махмуд, який відібрав Єгиптові в 1928 році конституційні свободи й парляментарне життя, волею долі виступає в ролі того, що приносить краєві проект реалізації народних мрій про самостійність, не в цілости, але в кожному разі у великій своїй більшости.

В такій ситуації „вафд“ не може заняти ясної позиції. Похваляючи англійські пропозиції, тим самим підтримав би політику Могамед-Махмуда й скріпив би поважно його ситуацію. Тоді ціла заслуга унезалежнення Єгипту припалаб зненавидженому диктаторові, — „вафд“ остав би з пустими руками, а справа реалізації самостійности країни булаб переведена поза її плечима.

„Вафд“ не може виступати проти англійських пропозицій, бо пропоновані уступки йдуть далеко дальше від тих, які міг дістати в 1924 році від Мекдональда навіть сам спокійний Саад Заґлул.

Зрештою наразі навіть тяжко сподіватися більших уступок від англійців. — В розмові з представником єгипетської преси Мекдональд заявив, що це є максимум англійських уступок і нічого більше Єгипет сподіватися не може.

Все це добре розуміє „вафд“ і його обережна тактика є теж шляхом до перемоги та влади. До влади „вафд“ хоче дійти при допомозі привернення конституції та повороту до парляментарного життя.

Вибори до парляменту, які вже незадовго відбудуться, безперечно дадуть деяку перевагу для партії „вафд“.

Один відлам англійської преси, яка атакуючи навіть саму ідею трактату, має надію, що прихід до влади „вафду“, який є зрештою на її думку неминучий, викличе відкинення англійських пропозицій. Та здається, що погляд це помилковий. Помимо повздержливої тактики „вафду“ треба думати, що англійські пропозиції він не відкине, розуміючи добре значіння цього бастіону, який добуто в боротьбі. „Вафд“ не є засадничим ворогом трактату, тільки його виборча тактика не дозволяє йому висловитися в цій справі. Останні вісти з Єгипту кажуть, що зненавиджений „вафдом“ диктаторський уряд подався до димісії.

Л. Л.

Відгуки дня.

Слідами Европи.

Цілий минулий тиждень учився Львів ходити.

Скаже хтось: „Якто? Отой старий бувалець, що ходив з рук до рук і перейшов ріжні часи, тепер, коли знову дістався на лоно Річипосполитої, мав би вчитися ходити?!...

Отже справді так! Ствердили це понад усякий сумнів знавці вуличного ходження і постановили образувати кресового неука.

Перше, що зробили, то вибрали відповідний тиждень на науку...

Це на око річ неважна, і не важка, але хіба тільки на око, бо фактично це може найважніше і найважче з усього. Адже треба вишукувати такий тиждень, у якім не булоб ніодного святочного „відпусту“, ні обходу, ні походу чи іншої річниці. Треба оглянутися і на погоду і на те, щоби цей тиждень випав по першім. Коли паде дощ, а чоловік не має ні сотика в кишені, то його тяжко навчити, а ще такої фільософії, як ось тієї науки ходження...

Знавці ходження, вишукавши такий тиждень, мали вже пів роботи зробленої. Треба було тепер виконати другу, — лекцію. В тій цілі запросили пластунів, (хоч дітей, але давно вілучених), і вннобразували їх на дійсних професорів вуличного ходження з правом самостійних викладів і клясифікації.

Так то одного дня рої малих учених розлізлися по Львові, поставали по два - по три на рогах, на схрещеннях вулиць і почали урядування.

Публика спершу сміялася, тішилася навіть — але тільки доти, доки стояла на місці. Бо як тільки хтось із публики забажав перейти на другий бік, то зараз виходило непорозуміння.

— Прошу на право! — звертає увагу пластун.

— Що значить на право? Йду туди, куди мені треба!

— Так не можна, прошу завернути!...

— Мовчи смаркачу!...

Це так, як обиватель делікатний і смирний. Але коли він трошки більше вибуховий, як той урядник чи майор, то бідний професор ходження дістає кілька позаушників і перериває свій виклад, бо мусить виплакатися.

Таке „зрозуміння“ для справи мусіло викликати охоронні середники. Поліція додала пластунам поліціянтів, щоб ті їх хоронили перед контраргументами міщухів, а щоби і поліціянти мали більший послух, то на деяких дуже рухливих перехрестях стояв ще й комісар.

Тепер уже ніхто не перечився з пластуном, бо... всі здалека обходили і пластуна і поліцію і перехрестя. А коли хтось забувся і таки попав туди, то перепрошував і швидко завертав назад та обходив третьою вулицею небезпечне місце.

Тиждень ходження випав прекрасно. Не було здається одного мешканця Львова, який не послухав би викладу, що треба йти на право і не пішов на ліво. Кожний переконався, що наука ходження, конечна в Парижі і Берліні, повинна бути конечна також у Львові. Що цілком інакше почуває себе чоловік, як його переїде авто, коли він іде правильно, з цілком інакше, коли він іде якнебудь.

Тиждень науки ходження скінчився і всі віділхнули! Пластуни, поліція і публика.

Пластуни, що скінчили болючу роботу.

Поліція, що перестала стерегти пластунів.

А публика?!

Публика вдоволена, що чогось навчилася, і... що все лишилося по старому.

Галактіон Чіпка.

Переговори в справі німецької позички.

До Берліна прибув президент шведського державного банку. Його приїзд ґазети ставлять у звязок з переговорами про позичку для Німеччини. Незабаром приїздить до Берліна також шеф шведського сірникового тресту, Івар Кренгер, який має фінансувати цю позичку. Позичка має бути в висоті 125 міл. долярів на 50 літ і по шість відсотків. Німецькі банки не будуть брати участи в позичці. Німецька держава мала би одержати повну вартість позички без банкових коштів, провізії та інших видатків.

Одначе за уділення цеї позички шведський сірниковий трест жадає від Німеччини, щоби попа заведа монополевий продаж сірників. Річ у тому, що більшість фабрик сірників у Німеччині є власністю шведського тресту, й заведення монополю забезпечило би збут його німецьким фабрикам.

Івар Кренгер, диктатор і співвласник швед-

ської фірми сірників „Кревгер і Толь", яка має дати згадану позичку Німеччині, що в 1924 р. мав свого власного майна лише 50 міліонів шведських корон, а тепер збільшив його на 2 і три четверті міліярда долярів. Він має власні фабрики сірників по ріжних країнах, між іншими в усій північній та середній Европі, у Польщі, Греції, Англії, Америці, Японії та Індії. В його фабриках працює коло 60.000 робітників.

Свої фінансові операції Кревгер почав у 1925 р. в Польщі. Він тоді позичив їй 6 міліонів долярів, та менші суми Греції та Еквадорові й за це дістав у свої руки державні сірникові монополі в цих країнах. А вже в 1926 р. він позичив Франції 75 міліонів долярів на санацію її валюти. Пізніше він позичив 22 міліони Югославії, 6 міліонів Латвії і 30 міліонів Румунії. Ці позички давав він з дуже низьким опроцентуванням — 5 і 6 відсотків. Але відповідні держави мусіли відступати його фірмі „Інтернаціональному сірниковому товариству" свої державні монополі на виріб сірників. З цих монополів і черпав він свої велитенські зиски. В 1926 р. загальна сума зисків його товариства виносила лише 29 міліонів долярів, рік пізніше вже 46 міліонів, а в минулому році майже 80 міліонів долярів.

Тепер на черзі стоїть Угорщина, яка має одержати 36 міліонів долярів та Німеччина, яка має одержати 125 міліонів.

Подані цифри зисків показують, як зле стоять справи з ріжними державами в Европі, коли вони для одержання грошей мусять звертатися до цього приватного капіталіста й продавати йому за безцін свої державні монополі. Збіднїле населення Европи мусить давати приватним шведським капіталістам по 50 міліонів долярів чистого зиску річно за самі лише сірники.

На організаційному фронті.

Довірочна нарада суд. повіту Галич в Залукві.

Галицький Повітовий Народній Комітет скликав на день 6-го жовтня ц. р. публичне віче, присвячене справам шкільництва. Станиславівське староство віче заборонило, мовляв, „з огляду на публичну безпеку", хоч кілька тижнів тому відбулося в Галичі посольське справоздавче віче в найбільшому порядку, без якого небудь нарушення спокою. На вістку про віче в Галичі зі всіх сторін стали напливати тисячі селян. Одначе їх поліція до Галича не допустила. Посол М. Рудницька і посол М. Струтинський, які мали реферувати на вічу, скликали тому довірочну нараду в сусідній Залукві. Зібрані за містом деякі вічевики-делегати вибралися на нараду до Залукви, на якій проводив посол Струтинський, а секретарював п. І. Корчинський. Після рефератів пос. Рудницької і пос. Струтинського вивязалася оживлена дискусія. Бесідники порушували головно справу школи в Залукві, котра є дуже занедбана і вказували на випадок, який стався перед кількома днями, а саме, що місцевий комендант поліції (який є рівночасно мужем управительки школи) не допустив делегації до міністра Черваінського, який саме перебував у станиславівському воєвідстві. Делегація хотіла зложити міністрові меморіял у шкільній справі. Нарада покінчилася ухвалою певного довіря Українській Парляментарній Репрезентації і відспіванням національного гимну.

Повіт Лісько.

Заходом місцевої організації відбулося дня 3-го жовтня ц. р. велике окружне віче в Лютовиськах, ліського повіту. Віче отворив д-р Василь Паславський, привитавши посла Тершаківця, який відтак у довшій промові здав звіт з діяльности Української Парл. Репрезентації, зясував наше положення під теперішню пору та вказав на потребу організації в лютовиськім окрузі. В часі промови посла Тершаківця прийшло кілька разів до виміни слів з комендантом постерунку поліції, який, не розуміючи по українськи (бо є мазуром), перервав промову посла Тершаківця. Проти того пос. Тершаковець енергічно запротестував, після чого віче розвязано. Ухвалено довіря для Української Парл. Репрезентації і висловлено подяку послові Тершаківцеві за його працю в ліському повіті. — По вічу відбулася довірочна окружна нарада представників майже всіх сіл округа над справою заложення Повітового Комітету УНДО. Було присутніх около 60 селян, а крім цього духовна і світська інтелігнція. Про потребу політичної організації в окрузі говорив д-р Василь Паславський, а посол Тершаковець про значіння такої організації і спосіб її переведення в життя. По дискусії, в якій забирали голос численні присутні, вибрано повітовий організаційний комітет УНДО, який має занятися переведенням організації на місцях і перевести остаточний вибір Повітового Народнього Комітету.

НОВИНКИ

— П. Т. Передплатників ласкаво просимо вплатити передплату найдальше до дня 15-го жовтня ц. р., бо в противнім випадку будемо змушені здержати дальшу висилку часопису. Місячна передплата виносить 5 зол.

— Окремі трамваєві вози для молоді. Щоби облекшити шкільній молоді переїзд трамваями, дирекція львівських трамваїв повідомляє, що від 12. Х. ц. р. щоденно від години 7.15—8 рано в кожнім другім возі трамваю, що відходить з головного двірця і Гавриліївки, один віз призначений виключно для шкільної молоді. Так само з городецької рогачки в год. 7.15 буде курсувати один віз виключно для шкільної молоді. Цими возами можуть покористуватись лише учні народних і середних шкіл. Згадані трамваї будуть вирізнятися написами: **„Wyłącznie dla młodzieży szkolnej".**

— Львівська хроніка. Дня 11. ц. м. в ночі злодії закралися до жидівської торговельної школи при вул. Зибликевича, де вкрали в директора Штайна футро і столове накриття. Так само при вул. Соняшній в ночи ограблено Едцю Беркверк. — Шофер Филип Скалацький наїхав автомобілем на другий поштовий автомобіль і розбився. — До поліційних арештів приведено Нехелеса Франца, Вільгельма Шидловського і Казимира Худзіка. — При вул. Травгута скочила з третього поверха 27-літна Осипа Янковська і поломала собі ноги. — При вул. Любомирських пововнив самовбивство Казимир Лещук.

— Знов пожежі. В Тухольці, повіт Сколе, згоріли три будинки. Цікаве, що підчас пожежі в стодолі Михайла Безака вибухала крісова муніція. — На зрубі „Хащоване" біля Волосянки вибухла пожежа ліса, в якім згоріло 300 метрів рубаного дерева власности відомого богача Гредля. — Біля Надвірної горіли ліси, „Бабина Яма". — В Дрогомирчанах, повіту станиславівського, згоріло господарство Василя Ручкана. В тім самім повіті, в селі Сільце згоріло кілька стирт сіна.

— Бандитизм. В Яйковицях, в Жидачівщині парубки вбили в лісі Льва Бурого, коли він вертав лісом з весілля до дому. Вбито його за те, що він на весіллю набив двох парубків. — В Долині, в Станиславщині, невідомий злочинець стріляв через вікно до Михайла Вірстюка і ранив його в шию.

— Пересторога. По наших селах вештається непевний агент „Книгарні Інституту штук красних" у Познані і одурюючи наших священиків своєю фальшивою легітимацією, робить замовлення на біблійні образки та книжки, при чім бере задатки по 14 золотих. Перестерігається перед тим непевним типом, який називається Віктор Мусьол, бо замовлення у нього напевно не будуть ніколи зреалізовані.

— Розбивали залізничі вози і рабували. Станиславівський суд засудив залізничих робітників Савицького і Матусевича на 7 місяців вязниці за те, що вони розбивали залізничі вози і викрадали всяке добро.

— За вбивство дитини станула передвчера перед львівським судом присяглих 22-літна Марія Козак з Гребенного. Вона покохала парубка Степана Погорилька, який запевняв її, що ожениться з нею, а коли обманута Марія Козак привела на світ сина, то Степан Погорилько покинув її і не думав женитись. В короткім часі сусіди дали знати поліції, що дитина Марії Козак десь пропала без сліду і то в часі, як її мати була на службі в Томашові. Підозріву в убивстві дитини матір арештовано і вона призналась, що закопала дитину в лісі, де і знайдено трупа дитини. Але обвинувачена заперечувала в суді, що вона вбила свого сина, а доказувала, що дитина померла підчас її повороту пішки із Томашова до дому. Судові не вдалося доказати, що дитина була вбита матірю і обвинувачену Марію Козак увільнено від вини і кари.

— Оса причиною смерти. В Майнбернгаймі у Франконії власник виноградних городів Курц випив з вином осу, яка вкусила його в горло, від чого гортанка так спухла, що він задушився на смерть.

—Наймолодша прабабка. В Парижі живе собі кравчиня Феда Бертонелльо, яка маючи 14 літ життя, вийшла заміж і тепер в 47 році життя вже є прабабкою, бо її внучка в 16 році життя також породила дочку, тим разом — неправого ложа. Але це не зменшує радости кравчині, бо вся преса славить її, як наймолодшу прабабку в Европі.

— Не будемо цілувати паням рук. Польський комітет „Ліги здоровля" видав у Кракові відозву, щоби з гигієнічних причин занехати негигієнічний звичай цілувати паням руки. Так само подавання руки при столі і прощанню мало би бути скасоване. З тих же самих гигієнічних причин, „Ліга здоровля" бореться також проти твердих ковнірів, які теж начеб то дуже шкодять здоровлю.

— Французькі письменники жертвою катастрофи. Відомі французькі письменники Пер Бенуа і Кльод Фарер їдучи автомобілем з Парижа до Біяріц, випали підчас катастрофи із автомобілю і були досить важко поранені, але їх життю не грозить жадна небезпека.

— Самовбивство французького фінансіста. Дня 9. ц. м. в Парижі найдено над Секваною капелюх і плащ відомого фінансіста Віктора Віжіє директора одного з найбільших париських банків. Виявилося, що згаданий фінансіт втопився в Секвані, пововнивши самовбивство з приводу невдачі своїх фінансових плянів, які мали скінчитись банкроутвом.

— Відьма перед судом. Перед черновецьким судом відбулася цікава розправа проти відьми Санди. Вона була найбільшою красунею в селі Качурові, любила запрошувати до себе гостей і ворожити їм з карт. Одному парубкові Іванові виворожила прекрасна Санда, що він помре за пару днів. Всі сміялися, але на нещастя Іван справді захорував і за два дні помер. Ціле село повірило, що Санда відьма і найшлися люди, які запевняли, що бачили ту сільську красуню, як вона їхала опівночі через село на мітлі. Ціле село почало оминати колись улюблену красуню і парубки перестали бувати в неї гостями. Це довело „відьму" до розпуки і вона заскаржила до суду господаря Дмитра, який найбільше поширював чутки, що Санда є відьма. За свідків покликано майже пів села, але суд признав, що Санда не є жадна відьма, а тільки звичайна дуже гарна жінка, яка випадково виворожила парубкові смерть. Господаря Дмитра засуджено на 4 дні арешту, Санду визнано невинною, її опінія уратована і гості знов починають сходитись до її хати так як давно.

— Піраміда цивілізації. Богатий американець в Арканзас задумав побудувати велику піраміду, яку назвав би „пірамідою цивілізації". Ця піраміда мала би бути музеєм, в якім містились би всі здобутки цивілізації за останні два століття від шпильки до волосся почавши, аж до винаходів з области радія та електрики. Піраміда має будуватись із залізобетону, щоби могла перетревати тисячеліття і передати екземплярі нашої цивілізації як найдальшим поколінням.

— Арештований в ніч пошлюбну. В однім місточку біля Грацу арештовано д-ра Кобльора першої ночі по його шлюбі. Він фальшував чеки, щоб придбати гроші для нареченої і це йому вдалося, але в день весілля злочин виявився і його арештовано. Тепер він відповідає перед судом в Граці, а жінка покинула його через той шкандал.

— Новий хмародер в Ню-Йорку. Магістрат в Ню-Йорку будує найвищий хмародер, якого ще не було на світі: буде він високий 150 метрів, на його даху буде вибудоване велике літнисько і санаторія, а цілий цей будинок буде містити найбільші торгівлі в Ню Йорку. Хмародер коштуватиме 75 міліонів долярів, його будування потягнеться 8 літ, а працюватиме біля будови 150.000 робітників.

— Із ловецьких пригод. Ловецьке товариство із Клягенфурту вибралося на лови до далеких лісів і подорозі заночувало в хаті лісничого. Між ловцями були радник Штруггер і власник друкарні Рудольф Леон. Коли вранці після нічлігу ловці засіли до снідання, щоби за хвилину вибратись в ліс на лови, на них напали замасковані бандити і погрожуючи револьверами, забрали в них гроші, верхне убрання та рушниці. Ловці вернули з ловів майже нагі і босі.

— Божевільний вчинок. У Берліні на Бергманштрассе збожеволів робітник Вільгельм Альберт і випровадивши сина на стрих свого дому, викинув його через вікно на вулицю. Син згинув на місці. Другого старшого сина хотів батько також викинути через вікно, але він вирвався з рук батька і втік з дому.

— Переписний куток. В одній більшеклясовій школі у більшім місті потрібно учителя, котрий, крім доброї наукової кваліфікації, знав би церковний спів і надававсяб на дирігента шкільного хору. Бажав би я дізнатись про кількох таких кандидатів. Справа пильна. Крім того хотів би я ще довідатись, де живе тепер п. Кабаровський, бувший шкільний інспектор богородчанського повіту: чи перебуває ще в Богородчанах, чи перенісся вже до Львова? Я бажав би бачитися з ним або переписатись. — **о. Александер Стефанович**, шкільний делегат, Львів, вул. Чар-нецького ч. 26.

Скликання сойму та сенату.

Президент Польщі підписав декрет про скликання звичайної сесії сойму та сенату на 31. жовтня ц. р. Тогож дня згідно з конституцією мають предложити проект бюджету на найбл. рік.

—o—

Кари за чужокраєві льоси.

Польське мін-ство скарбу перестерігає перед закупном льосів заграничних льотерій, які розсилають почтою горожанам польської держави. Купувати такі льоси заборонено і це рівняється проступкові, який карається на основі постанов карно-скарбового закону.

—o—

Чутки.

В кількох варшавських часописах появилася чутка, нібито марш. сойму Дашинський уступить зі свого становища. Причиною димісії недавна позмічка між марш. Пілсудським і марш. Дашинським. Вістка ця неправдива і „Роботнік" принесе заперечення її.

Зачувати теж, що клюб ББ. зголосить у соймі заяву недовіри для марш. Дашинського.

Один сидельський часопис приніс чутку, нібито санація старається здобути для себе бувш. прем. Ігн. Падеревського як наслідника прем. Світальського. Тому то нібито вислали навіть до Швайцарії, де тепер є Падеревський, спец. делегата санаційного табору, який мав би переговорювати з Падеревським. І ця остання чутка виглядає зовсім неправдоподібною, бо Падеревський тому 9 літ, як покидав Варшаву, сказав, що ніколи вже не приняв би якогонебудь кер. становища в Польщі.

„Експрес Пор." приніс чутку, нібито проф. Бартель із пос. Косцялковським робить заходи для створення бльоку лівиці з ББ. Бартель заперечуючи цю чутку сказав: Ради Бога, хай мене вже раз оставлять у спокою і хай знають, що досім не гадаю покидати політехніки та прив. життя.

—o—

Наради ППС.

У соймі радив Ц. В. К. ППС, скликаний на передодні нач. ради ППС, яка збирається в Варшаві. Політ. положення зясував пос. Барліцький. Нач. раді предложать внесення в справі тактики соціалістів у соймі. М. і. постановили звернутися до нач. ради, щоби поручила парл. клюбові ППС. голосити на першім засіданні сойму заяву недовіря для уряду д-ра Світальського. Реферат про політ. положення та зреферування внесень поручили пос. Барліцькому. Досі політ. реферат мав пос. Недзялковський. Зміна ця підкреслює опозиційність ППС.

—o—

Напад на почтовий віз.

Дня 12. жовтня в Бориславі на вул. Залізняній трьох незнаних людей стріляло на почт. віз. Конвоєнти: візник і поліцай відстрілювалися, тому напасники втекли. Грошей везли 104.541 зол. Поліція веде слідство.

Влом до гром. канцелярії.

В ночі на 13. жовтня ц. р. вломилися злодії до гром. уряду в Страдчі (пов. Городок біля Львова) та вкрали скриньку з 1.512 зол.

—o—

Арештування „Полі Бронфман"?

Польські газети повідомляють, що поліція арештувала студентку університету Стефанію Кордубівну, дочку професора варшавського університету. Поліція нібито має проти Кордубівної доказ, що це вона брала участь підчас нападу на грош. листаря при вул. Городецькій під прибраним назвищем Бронфманівної. Кордубівну віддали до судового арешту.

—o—

Троцький піддається.

Троцький у листі з 25. вересня ц. р. до Раковського і тов. заявився за їх заявою з 22. серпня, в якій просять, щоби їх приняли назад у партію. У листі Раковський, Косіор і Оленчак заявляли, у листі Раковський, Косіор і Оленчак заявляли. На такомуж становищі стануло у вересні 400 опозиціоністів. Рівночасно Троцький візвав своїх прихильників, щоби прилучилися до того кроку. Лист Троцького в Москві затаїли, а на його домагання скінчити з репресіями опозиції та скасувати концентр. табори, Сталін досі не відповів. Тому що часть троцькістів у Німеччині не погодилася на капітуляцію, прийшло до розламу.

—o—

Зі спортового життя.

Лігові змагання.

Львів. Погонь—ЛКС 1:1 (1:1).
Краків: Краковія—ІФЦ 6:1 (3:1).
Варшава. Легія—Висла 1:0 (1:0).
Познань. Варта—Чорні 1:0 (1:0).
Лодз: Гарбарня—Туристи 3:1 (1:1).

За вхід до А-кляси.

Львів. „Вляи Ожел"—„Світезь" 2:1 (1:1).

Товариські змагання.

Львів. Б. Б. С. Ф. (Біліц)—Віс (Львів) 4:1 (3:0).

Німецький клюб з Біліц був на цілу клясу ліпший від львівського Віс-у і переважав львовян у всіх частях. В дружині Віс-у грало 4 українців. Публики до 400.

Про саме свято відкриття спорт. площі Віс-у ширше завтра.

Сокіл IV. — Зоря 5 : 0 (3 : 0).

Треті з ряду змагання цих дружин відбулися в неділю дня 13. ц. м. на площі „С. Б." та принесли дальшу гарну побіду сокільській дружині, мимо непризнаних, а правильно добутих Соколом трьох воріт. Цими змаганнями ще раз доказав „Сокіл" що технічно перевищає дружину „Зорі", бо в трьох змаганнях добув „Сокіл" 14. воріт, „Зоря" натомість лишень одні.

Дужання в спортовім цирку.

У пятницю (23-ий день змагань) великий цирк стягнув знову масу публики, зацікавленої вислідами змагань, що наближуються до кінця. Голяндець Аренс при постійній перевазі над стирійцем Беном не був у силі перемогти його до 20 хв. Штекер кладе в 13. хв. свого учня Щербінського. Богатирів у боротьбі з Пошофом не має щастя: падучи на землю, вдаряється в лікоть і рука деревіє йому. Замісць відступити від дужань, стоїть безрадний з обезсиленою рукою; тоді Пошов хапає його впів і кладе без оборони. Рясні оплески дістав Кемпфер, що виявив багато сили й зручности в обороні перед Петровичем, який наступав невпинно 20 хвилин без висліду. Мурин Сікі справився дуже зручно з велитенським Каршом; попавши в подвійний нельсон Карша, перекинувся з ним вже на землі і поклав непоборотного Карша під гучні оплески публики.

В суботу був у цирку дуже горячий день і немала сенсація, бо мурин Сікі поклав мистця Польщі Штекера. Штекер і його прихильники счинили після того велику авантюру, домагаючись уневажнення програної польського мистця, але судді не дали себе стероризувати. Висліди інших дужань такі: Богатирів у 16. хв. поклав Віллига, Петрович у 3. хв. Валюшевського; дужання Пошофа з Каршом і Аренса зі Стібором по 20 хв. не довели до висліду.

✝ ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

Д-р Олександер Ріпецький.

До болючих втрат, понесених нашим громадянством, належить смерть бл. п. д-ра Олександра Ріпецького діяча і борця за народні права.

Ол. Ріпецький родився в Самборі, де його батько був катехитом виділових шкіл. Тут кінчить він народні школи і гімназію. Вже в IV. гімн. класі стає членом української студентської громади та своєю самоосвітною працею визначається в крузі своїх товаришів. Після укінчення правничих студій у львівському університеті Покійний посвячується адвокатурі і працює в Самборі як адвок. концiпієнт до розвалу Австрії. Протягом ряду літ він з посвятою трудиться в самбірських культурно-освітних і економічних установах: у філії „Просвіти", в „Сільськім Господарі" і в „Господарсько Торговельній Спілці". В часі польсько-української війни брав визначну участь у творенні та організуванні нашої державности як заступник повітового комісаря в Самборі. Разом з нашою армією мусів податись за Збруч, а по повороті з Каменця Подільського запроторено його до тюрми в Чорткові.

В 1921 р. отворив адвокатську канцелярію в Сокалі. Повний завзяття і віри, із засобом всестороннього знання, береться він до праці над організацією Сокальщини на економічнім, просвітнім і політичнім полі. Дуже різноманітна й богата його діяльність проявляється в Сокальщині на всіх ділянках народнього життя.

Твердо переконаний, що тільки на економічній основі слід будувати освітню і політичну відбудову нашого життя, Покійний постановив створити фундамент добробуту для селянських мас Сокальщини. З витревалістю переводить він у життя цю думку та найбільше праці присвячує для кооперативної організації. Від самого початку стояв Покійний на чолі кооперативного руху, зразу як член управи Повіт. Союзу, а опісля аж до смерти як голова Надзірної Ради. Сильний Повіт. Союз у Сокалі, який обєднує 95 кооператив — це твір його невпинної праці. Під умілою кермою Ріпецького побудував Повіт. Союз на великій, двофронтовій площі просторий кооперативний дім, в якім містяться магазини і бюра урядовців Союзу. У важких роках девалюації Покійний своєю безкорисною матеріяльною помічю піддержував кооперативну організацію.

Як голова філії „Просвіти" Покійний щиро трудиться над оживленням освітнього життя в повіті, отвирає філіяльну канцелярію та власними фондами причиняється до удержання постійного урядовця. Завдяки старанням Покійного філія набуває простору площу під „Народній Дім".

До осени 1927 р. Покійний веде провід як організатор і голова Пов. Комітету УНДО. Треба було покласти безмір труду, щоби в часі зневіри, бездіяля й упадку всякої громадської думки перевести політичну організацію повіту. Ріпецький не лякався ні трудів ні перепон та великою посвятою і завзяттям довів до того, що Сокальщина рахується до найкращих зорганізованих повітів. За цю політичну працю довелось Покійному в 1933 р. потерпіти у львівській тюрмі.

Віддаючи свій труд для народу, Покійний не залишив і своєї фахової праці. Подивугідною роботящістю і солідністю добуває він в короткім часі славу знаменитого адвоката. Кожне надужиття і безправство находить у ньому завзятого оборонця.

Працював без відпочинку і не щадив себе. Ця надмірна праця підірвала його сильний організм та спричинила грудну недугу, яка передчасно скосила отсього зразкового громадянина, щирого патріота, щедрого мецената і доброго організатора, що міг ще великі прислуги віддати загально-народній справі.

День похоронів Покійного (9. вересня) був великою жалібною маніфестацією. Непроглядний здвиг народу з цілого сокальського повіту під проводом двацятьох священиків серед сердечного жалю прощав свого любленого провідника-оборонця. Домовину везли на високім прикрашенім килимами возі три пари чорних коней. Чотири десятки вінців від культурно-освітних і кооперативних установ Сокальщини й Белзчини та вісім прощальних промов були наглядним доказом великих заслуг неструдженого громадянина.

Наталія з Волошакевичів Дмоховська, вдова по бл. п. о. Теофілю, пароховi Яксманич і Селиськ і перемиськім декані, жінка великих чеснот, померла дня 8. жовтня ц. р. в домі свого зятя о. Михайла Дуркота в Болозві у 84. році життя. — В. ЇЙ П.!

Дописи.

СТАРИЙ САМБІР. (Освітньо-господарська організація в Старо-Самбірщині). Протягом місяця вересня ц. р. відбувся у Старо-Самбірщині ряд освітньо-господарських нарад, а саме: в Недільній, Березові, Стрільбичах, Нанчілці, Лаврові, Старім Самборі, Стрілках і Лопушанці. В цих нарадах взяло наше громадянство численну участь. На всіх нарадах виголосив освітньо-господарський реферат п. Осип Турянський. Подібна нарада відбулася дня 6-го жовтня ц. р. в Бусовиськах, де теж реферував О. Турянський, на освітньо-господарську тему.

ВИННИКИ. (Концерт у честь Франка). Дня 6. X. ц. р. відбувся заходом чит. „Просвіти" у Винниках концерт в честь І. Франка. На програму зложилися такі точки: вступне слово місцевого пароха о. дек. Г. Гірняка, в якім бесідник горячими словами накликував усіх присутніх до братньої любови та спільної праці для свого народу; відтак чули ми глибоко обдуманий реферат п. Тишицької зі Львова; хорові точки випали завдяки вмілому проводові дириґента п. В. Согора бездоганно; сольоспів студ. філь. О. Согорівної приняла публика дуже прихильно, чого доказом були гучні оплески. Фортепіяновий акомпаніямент спочивав у досвідних руках п. Шухевича. Слід згадати і про декламації п. Г. Олексівної та п. В. Копача, які випали теж добре. Концерт закінчено нац. гимном, після чого численно зібрана публика розійшлася вдоволена домів. Всім, які причинились до звеличання цього свята, а передовсім святочному комітетові під проводом п. П. Кобзана, належиться щира подяка.

Очевидець.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ:

Д-р Степан Шухевич: **Спомини**, частина V. Від квітня 1920 до серпня 1920 р. Накладом Видавничої Кооперативи „Червона Калина". Львів, 1929. Стор. 148. Форм. 8°.

Іван Чепига: **„Просвіта і піянство"**. Відбитка з „Господарського Календаря" на 1930 р. Львів, 1929. Стор. 16. Форм. 4°.

О. Глум: **„Безбожник"**, жарт на одну дію. Львів, 1929. В-во „Театральна бібліотека". Стор. 20. Форм. 8°.

„Для неї все", Альманах „Жіночої Долі" з додатком календаря на 1930 рік. Коломия 1929. Стор. 210+68 (календаріюм і інформаційна часть), Форм. 8°. Набувати можна в усіх українських книгарнях або в редакції „Жіноча Доля", Коломия, вул. Нова, за ціну 3 зол., а з пересилкою 3·60 зол. В Альманасі бачимо статті і твори: У. Кравченко, О. Кобилянської, З. Мірної, К. Гриневичевої, М. Струтинської, О. Журливої, В. О'Коннор Вілінської, О. Дучимінської, Наталі Забіли, С. Русової, К. Королевої, М. Омельченко, О. Федак-Шепаровичевої, У. Кравченко, І. Шміґельської-Климкевичевої, С. Кабаровської, А. Піонтек, М. Забелло, І. Луневої, д-ра Г. Нянчура, М. Підгірянки, д-ра В. Сіменовича, В. Чередниченко, Д. Федоренко, Д. Шумей, д-ра В. Ганьківського, П. Капельгородського, Тетяни Ткачук, І. Блажевичевої, Л. Федорович-Малицької, д-ра В. Ганьківського, Остапа Вишні і Галактіона Чіпки.

Олекса Карманюк: **„Приймак"**, драма на 4 дії. Видання автора. Каліш, 1929. Стор. 36. Форм. 16°.

Ludwik Renn: **„Wojna"**. Pamiętnik żołnierza wielkiej wojny. Przekład autoryzowany Juljusza Feldhorna. Kraków-Warszawa 1929. Wydawnictwo „Panteon". Стор. 360. Форм. 8°.

ЖУРНАЛИ:

„Життя і Знання", український популярно-науковий місячний журнал. Видає Т-во „Просвіта". Рік III. Ч. 1 (25). Львів, жовтень, 1929. Зміст: А. Шрамм-П. Франко: Розвиток письма і паперу; І. Ваґнер- М. Черкавський: Папірус; Л. Карський: З бразилійського побуту; О. Бочковський: Національне питання в Бельгії; В. Єдлічка- В. К.: Найстрашніша людська неміч; М. Лотоцький: В японській високій торговельній школі; Т. Фотинюк: Метелики-шкідники збіжа; Г. Поде: Тунель між Францією і Анґлією; М. Крохмалюк: Історія розвою годинника; В. Ч. Цукрова тростина; В. Бірчак: Володар Ростиславич, історична повість з XI. віку; Оголошення.

„Вільне Козацтво", двотижневий літературний і політичний журнал в російській і українській мові. Рік видання 2. Прага, 25. вересня 1929. Ч. 43—44.

„Вістник Союзу Українських Громадян у Франції". Ч. 5. Рік І. Париж, вересень 1929 р.

„Нова Хата", журнал для плекання домашньої культури. Рік V. Ч. 11. Львів, жовтень 1929. Зміст: М. Фуртак: Евгенія Ярошинська (в 25-ті роковини смерти); Софія В.: Галицький, жіночий народний одяг; А. Т-О.: Нафта, О. З.: Конґрес Ліґи мира і свободи; О. Ver: Осінь; Баранчики; Моди; Ручні роботи; Ріжні вісти; По вакаціях; Н. Ґарін: Діточі літа Тьоми; Ілюстрації.

„Нива", часопис присвячений церковним і суспільним справам. Рік XXIV. Ч. 9. Львів, вересень 1929. Зміст: о. д-р Г. Костельник: Замітки; о. Іван Рудович: Катехитичний конґрес у Монахові; о. д-р Г. Костельник: Коротка аналіза господньої молитви; о. І. Новосад: Картини з історії грецької церкви; о. Петро Дзедзик: Стиґматизація Тереси з Коннерстрайт; о. д-р Юліян Дзерович: о. І. Рудович; о. д-р Г. Костельник: Учений пустомель; Нові книжки; Всячина; Проповіди.

„Кубань", неперіодичний орґан Громади Кубанців у чехословацькій республиці. Прага, 18.IX. 1929. Ч. 4. Орґан літоґрафований.

„Наш Приятель", ілюстрований місячник для молоді. Видає Марійське Т-во Молоді у Львові. Рік IX. Жовтень 1929. Ч. 2.

„Український Інвалід", місячний орґан українських інвалідів на еміґрації. Рік вид. V. Ч. 19—23. З серпня 1929 р.

„Зиз", гумористичний журнал. Перше цього року повакаційне число з дати 1. жовтня 1929 р.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр:

Понеділок, 14-го, год. 7·30 веч. „Щоденно в пятій" — фарса.

Вівторок, 15.X. г. 7·30 веч. „Сила Призначення", опера Верді.

Малий Міський Театр:

Понеділок, 14-го, год. 7·30 веч. „Процес Мері Деген".

Вівторок 15. X год. 7·30 веч. „Процес Мері Деген".

Кіна.

Апольо: Безсмертне кохання (Колен Мур).

Касино: „Володарка кохання" (Ґрета Ґарбо).

Кольосей: В кигтях жовтих чортів (Риш. Дікс.)

Лев: Людина з товпи (Голота).

Люна: Невільники моря.

Марусенька: Дівчинка з балету (Клара Бов). Дай газу!

Оаза: Кохання в природі. Пат і Паташон в огневій сторожі.

Палас: Княжна Маша.

Пан: Герої вогню.

Пасаж: Володар скельної долини (Том Мікс). Американська комедія та Ґомонтів тиждень.

Стиль: Цісарський стрілець. Доповнення програми.

Фатаморгана: Адютант (Мозжухін).

Химера: „Шампан" (Джек Тревор).

Утіха: Цвітка золотого Заходу.

Спортовий цирк.

Міжнародні змагання в дужанні в цирку при вул. Коперника ч. 33. Початок щодня год. 8·30 веч.

Програма радіо.

Понеділок 14-го.

Варшава (1411,7) 20·30 Міжнародній концерт з Праги. 23·00 Музика з „Оази".

Краків (312,8). 20·00 Гейнал з Маріяцької вежі.

Познань (334,8) 18·55 Пополудневий концерт.

Катовиці (408,7). 20·30 Концерт з Праги.

Вильно (385) 18·25 Пісні Шимона Вольського.

Гельсінгсфорс (221,4) 19·20 Скрипка і музика популярна.

Бресляв (253) 20·30 Радіова музика.

Ляйпціґ (259). 19·30 Веселий концерт солістів.

Братислава (279) 18·00 Концерт: g-mol Grieg-a.

Талін (296) 19·30 Мандоліновий концерт.

Брно (341,7) 21·00 Композиції Бетовена.

Льондон (356,3) 19·45 Радіоорхестра.

Штутгарт (360) 19·45 „Нішше як виковник", реферат.

Гамбург (372). 21·25 Баляди, пісні і дуети.

Франкфурт (390) 21·30 „Сестра Генріета".

Берн (403) 21·00 Фортепяновий реситаль.

Берлін (418) 20·00 Вечір пісень.

Стокгольм (436). 20·30 Концерт солістів.

Лянгенберг (473) 16·15 Програма для дітей.

Прага (487) 20·30 Сметана: „Карнавал праський".

Брюссель (509) 21·00 Музика популярна.

Відень (516,3). 19·30 Ірляндські пісні.

Мюнхен (533) 16·30 Квартет Розенбергера.

Будапешт (550). 22·15 Циганська орхестра.

Москва (825) 16·00 Година музики і співу.

Ковно (1935) 19·40 Вечірня музика.

Ленінград (1000) 19·30 Вечір „Червоних Сестер".

Харків (1304). 9·00 Робітничий концерт.

Париж (1725) 21·15 Daisy Трістана Бернара.

Вівторок 15-го.

Варшава (1411,7). 17·45 Популярний концерт.

Краків (312,8). 18·45 Куток Гумору.

Познань (334,8). 13·05 Ґрамофонові плити.

Катовиці (408,7). 17·45 Концерт з Варшави.

Вильно (385) 16·35 „Литовська хвилина".

Бресляв (253) 21·35 Пісні Брамса.

Ляйпціґ (259) 17·15 Концерт радіоорхестри.

Братислава (279) 16·30 Моцарт і Бетовен.

Талін (296) 19·00 Орхестра і спів.

Брно (341,7) 19·05 Балалайкова орхестра.

Льондон (356,3). 20·45 Вагнер і Мендельсон.

Штутгарт (360) 21·15 Веселий вечір.

Гамбург (372) 18·15 Радіоконцерт.

Франкфурт (390). 16·15 Концерт радіорхестри.

Берн (403). 20·00 Мурнська поезія.

Берлін (418). 20·15 Камеральна музика.

Стокгольм (436) 18·30 Воєнні пісні.

Лянгенберг (473) 20·05 Популярний концерт.

Прага (487). 20·00 Виступ співачки Леннерової.

Брюссель (509) 18·00 Концерт Радіотріо.

Відень (516,3). 20·00 Концерт солістів Маркса і Ланеса.

Мюнхен (533). 20·30 Сучасна музика.

Будапешт (550). 17·10 Циганська музика.

Москва (825). 16·00 Музика і гумор.

Ковно (1935) 19·55 Вечірня музика.

Ленінград (1000). 19·00 Народня музика.

Харків (1304) 20·35 Симфонічний концерт.

Париж (1725). 21·00 „Життя Мольєра" реферат Цермандера.

✝

В першу річницю смерти

бл. п. Льва Левицького

радника судового, був. посла на сойм і до парляменту

відбудеться дня 19 X. 1929 року у Волоській церкві о год. 9. рано

ПОМИНАЛЬНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ

на котре запрошує Свояків, Приятелів і Знакомих

Жена з дітьми.

Перенесення Тлінних Останків до родинної гробниці відбудеться дня 18. X. о год. 8½ рано на Личаківськім цвинтарі. 686

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Український Наддніпрянський Хор Д. Котка:

Понеділок 14. X. — Перемишляни.

В четвер, дня 17. X., в год. 7·30 вечором відбудеться в домівці Українського Лікарського Т-ва при вул. Руській 3/II. відчит д-ра О. Прийми про лічничу вартість Черча. 1—1

Замісць вінка на могилу бл. п. д-ра Михайла Ульванського складає Учительський Збір семинаря СС. Василіянок у Львові 20 зол. на фонд бідних учениць свого заведення. 701 1-1

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

ГОДИННИКИ „Zenith", „Longines також біжутерію власного виробу, поручає: Домбровський - Розважевський, Львів, (Готель Жоржа). — Догідні умови. 619 4—?

ІВАН ЯЦУН, село Криве, гром. Камінка Волоська, ур. 1901 уневажнює згублену військову книжечку видану П. К. У. Рава Руська. 684 3—3

ГОДИННИКИ тільки найліпших фабрик прецизійні продає за готівку і на рати від десятків літ з найліпшої сторони знана фірма **Іван Зельтенрайх**, Львів, пл. Марійська ч. 5 618 7-?

ІВАН ЛЕВИЦЬКИЙ. популярна **Наука гармонії**, ціна 2 зол. Книгарня Шевченка. 699 1—2

АДВОКАТ

Д-р Олександер Марітчак

оборонець в карних справах і військових, присяжний перекладчик для української і французької мови — **у Львові, переніс свою канцелярію** при вул. Крашевського ч. 19а **до нового бюра: РИНОК Ч. 15, І. пов.,** камяниця п. Шіца, напроти головного входу ратуша.

687 **Телефон 53—26.**

БУВШИй СТАРШИНА — наддніпрянець, здоровий, скінчені курси самоходові, кількалітня практика бюрова — рахунковість, пошукує праці. Можу зложити кавцію. — Зголошення до „Адміністрації „Діла" під „Певність". 690 2—3

ЛЕКЦІЇ французької мови і конверзації — а також науки гри на скрипці уділяє іспитована учителька Стефанія Левицька, Задвірянська 19. І пов. 356 2-2

ПРИЙМУ німецько-українську кореспондентку вправну в писанні на машині. Зголошення під „Негайно" до Адміністрації. 705 1-1

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Специяліст недуг легенів, серця і жолудка

д-р Фелікс Ган

Львів, Городецька 46.

438 **Пересвітлення Рентгеном.** 30—?

Зазив.

Нижче підписані фірми та вірителі в Перемишлі взивають цею дорогою п. на Анатоля Курдидика до вирівнання всіх затягнених довгів, бо в противнім разі справу віддасться до суду. — **Повітовий Союз Кооператив, Відділ залізний. — Народний Базар. — Петро Дунай. — Степан Я. Павлик. — Петро Виваль.** 704 1—?

МАШИНА до писання „Мерцедес" польсько - українська, мало уживана в добрім стані до продання за готівку 100 долярів. — Зголошення до „Діла" під „Машина". 702

Накриття

Frageta, Hennenberga і інших найліпших фабрик по фабричних цінах 577

у МАНДЛЯ,

вул. Коперника 14.

Напроти Кіна Коперник

УВАГА!! УВАГА!!

АМАТОРСЬКІ ГУРТКИ!

Вже продається так дуже потрібний кождому аматорському гурткови СПИС ЦЕНЗУРОВАНИХ ПЄС, дозволених владою до вистави. — **Ціна 1·50 зол. з пересилкою 2·10 зол.** 703 1—1

Замовляти в канцелярії Тов-а „Просвіта", Львів, Ринок ч. 10.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Видавничої Спілки „Діло", Львів, Ринок ч. 10.